

Rökning- från stil till stigma

Tove Sohlberg

Sociologiska institutionen, Stockholms universitet

Hur var det då....?

- Tobaksbrukets historia
(pipa, snus, cigarr)
- Cigarettrökningens intåg
- Svensk tobaksindustri

Rökutvecklingen i Sverige

Efter andra världskriget tog rökningen fart

1946; 50% män, 9% kvinnor

1963; 49% män, 23% kvinnor

1970; kvinnor 37%

1980; lika många kvinnor som män

Efter detta har rökningen gått ned.

- Sverige först att nå WHO's mål
- Sverige lägst andel rökare i hela EU

• The figure quoted has been checked and certified by the Surgeon, also upon the endorsement, testimony and advice.

20,679* Physicians
say **“LUCKIES**
are less irritating”

“It’s toasted”

Viceroy
FILTER
the Smoke!

As your Dentist,
 I would recommend
VICEROYS

Come to where the flavor is.

He's one of the busiest men in town. While his door may say *Office Hours 2 to 4*, he's actually on call 24 hours a day.

The doctor is a scientist, a diplomat, and a friendly sympathetic human being all in one, no matter how long and hard his schedule.

According to a recent Nationwide survey:
MORE DOCTORS SMOKE CAMELS
THAN ANY OTHER CIGARETTE

Blow in her face and she'll follow you anywhere.

Hit her with tangy Tipalet Cherry. Or rich, grape-y Tipalet Burgundy. Or luscious Tipalet Blueberry. It's Wild! Tipalet. It's new. Different. Delicious in taste and in aroma. A puff in her direction and she'll follow you, anywhere. Oh yes... you get smoking satisfaction without inhaling smoke.

New from Muriel.

About 5 for 25¢.

Smokers of America,
do yourself a flavor.
Make your next
cigarette a
Tipalet.

Rökutvecklingen i Sverige

Efter 2WW tog rökningen fart

1946; 50% män, 9% kvinnor

1963; 49% män, 23% kvinnor

1970; kvinnor 37%

1980; lika många kvinnor som män

Efter detta har rökningen gått ned.

- Sverige först att nå WHO's mål
- Sverige lägst andel rökare i hela EU

**"Light a Lucky
and you'll never miss sweets
that make you fat"**

Cosmo Talman
Cosmo Talman
Charming Model
Paris, France

INSTEAD of eating between meals... instead of fattening sweets... beautiful women keep youthful slenderness these days by smoking Lucky. The smartest and loveliest women of the modern age take this means of keeping slender... when others nibble fattening sweets, they light a Lucky!

Lucky Strike is a delightful blend of the world's finest tobaccos. These tobaccos are toasted—a costly extra process which develops and improves the flavor. That's why Lucky are a delightful alternative for fattening sweets. That's why there's real health in Lucky Strike. That's why folks say: "It's good to smoke Lucky."

For years this has been no secret to those men who keep fit and trim. They know that Lucky sooths their nerves and do not harm their physical condition. They know that Lucky Strike is the favorite cigarette of many prominent athletes, who must keep in good shape. They respect the opinions of 20,679 physicians who maintain that Lucky are less irritating to the throat than other cigarettes.

A reasonable proportion of sugar in the diet is recommended, but the authorities are overwhelming that too many fattening sweets are harmful and that too many such are eaten by the American people. So, for moderation's sake we say—

"REACH FOR A LUCKY
INSTEAD OF A SWEET."

'It's toasted'

No Throat Irritation—No Cough.

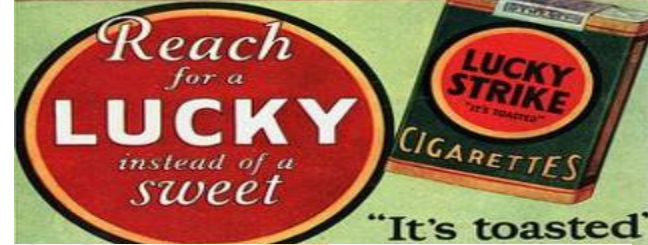
Cosmo Talman
Charming Model
Paris, France

© 1951 The American Tobacco Co., Manufacturers

As an exact guide look-up every Sunday night through the National Broadcasting Company's network. The Lucky Strike Dance Orchestra in "The Funniest Show on Broadway, Broadway."

To keep a slender figure
No one can deny...

"It's toasted"

Unless you look like me, you could stand to lose a few pounds. Let's face it: slightly chubby but cute in the face is no way to go through life. Smoking can help with that. You smoke now? Good. Don't quit or the weight will just pile on and you'll be helpless to stop it. Helpless. Take care of yourself or you may find someone who does look like me taking care of your man.

VIRGINIA SLIMS

You've come a long way, baby.
Just not as far as me.

**SURGEON GENERAL'S WARNING:
Cigarette Smoke Contains Carbon
Monoxide.**

Stockholms
universitet

Se upp karlar!

Nu är vi ute efter
Er cigaretter.

Stockholms
universitet

egen stil

DENVER
Cigaretter

En cigarett med personlighet.
Ettiskt smak. Den och måla
som bara den förändring i tobak
kan bli i en filtercigaretter.

MODERN SIZE 3 mg

Nu har hon hittat sin prins.

Carlsson

Forskning på skador

- 1950; flera studier slår fast ett samband mellan rökning och lungcancer
- 1954; andra studier styrker detta och finner också andra samband mellan rökning och ohälsa
- 1980; passiv rökning och dess samband med ohälsa fastslås – vilket möjliggör framväxten av lagar och restriktioner

Tobakspolitikens framväxt i Sverige

- 1900 Nykterhetsrörelsen informerar
- 1918 Undersökning om skador
- 1950/60talen Mer organiserad tobaksprevention
- 1977 Tobakslag!
- 1980 förberedelser till lag om rökfria miljöer
- 1990 första förslaget till Tobakslag läggs fram
- 1993 Tobakslag
- WHO; FCTC
- EU

- Globalt hälsoproblem
- liksom ett nationellt
- Antal rökare: totalt 11,6 % (män 11,6 %, kvinnor 11,6%) SCB, 2014

- De tobakspolitiska målen 2014
- Tobacco Endgame - Rökfritt Sverige 2025
- Engagerade lobbyister/frivillig organisationer
- Klinisk forskning på skador

Varför röker kvinnor och män?

- Kvinnor röker för att stressa ned, få en rast, rutin/ritual, vara en del av en rökargemenskap – både sociala och psykologiska anledningar
- Män röker mest av sociala anledningar, rökningen fyller inte lika många funktioner

Varför slutar kvinnor och män att röka

- Kvinnor slutar ofta för känna sig fräscha, undvika rynkor (hyn), tandhälsa och för omgivningen ställer krav
- Män slutar ofta för att förbättra sin egen fysik

..... och hur?

- De allra flesta kvinnor och män slutar dock utan hjälp (cirka 92% slutade utan professionell hjälp, 66% slutade utan snus eller NRT)
- Kvinnor planerar och fler använder sig av professionell hjälp (Zyban/Champix)och NRTs
- Män planerar sällan och fler använder sig av snus

Vilka har rökt och vilka röker alltså nu?

- Förr var rökning bland MÄN och bland högre samhällsklasser
- Nu är rökning vanligast bland KVINNOR med låg utbildning och låg inkomst

SNUS

- Hur många snusar nu? Totalt 11,6 % (män 20%, kvinnor 3,4%)
- Tobaksbolagens satsningar på kvinnor
- Hur vanligt är det att ta hjälp av snus för att sluta röka?

The Swedish Experience

- Sveriges totala andel tobaksbrukare är på lika nivå som många andra länders (ca 24 %)
- Ändå låg andel tobaksrelaterad ohälsa och dödlighet
- Tros bero på det rätt vanliga snusbruket

Flera opinionsundersökningar visar att det finns stöd i befolkningen för ytterligare restriktioner

Är det tobaksfritt eller rökfritt som är målet?

Stigma av redan utsatta grupper – är det bra eller dåligt?

Vad göra nu då?

Konkreta råd - att tro på sin egen förmåga, att testa olika sätt, fokus på fördelar, erbjuda många olika sorters hjälp, döm inte om det misslyckas – det krävs ofta många försök, de allra flesta slutar utan hjälp –inte ett kroniskt medicinskt tillstånd!

Strukturella och socialpolitiska förändringar - ex förbättrade anställnings- och arbetsförhållanden, en arbetsmiljö med större inflytande över den egna arbetssituationen och ökat inflytande över sin ekonomiska situation/över sin livssituation?

Tack för er uppmärksamhet!